

Yrityskaupan hyväksyminen: Finnair Oyj, Staffpoint Holding Oy, Oy G.W. Sohlberg Ab / Flybe Nordic AB

Kilpailu- ja kuluttajavirastolle on 15.1.2015 ilmoitettu yritysjärjestely, jossa Flybe Group Plc luopuu kokonaan omistuksestaan Flybe Nordic AB:ssä myymällä 45 % yhtiön osakkeista Staffpoint Holding Oy:lle ("Staffpoint") ja 15 % Oy G.W. Sohlberg Ab:lle ("GWS"). Finnair Oyj ("Finnair") omistaa jatkossakin 40 % yhtiön osakkeista. Yrityskaupassa muodostuu yhteinen määräysvalta Flybe Nordicissa toisaalta Finnairille ja toisaalta yhteisesti Staffpointille ja GWS:lle.

Finnair on julkinen osakeyhtiö, jonka toimialana on lentoliikenne, lentotoimintapalvelut ja matkapalvelut. Finnair tarjoaa matkustajaliikenne- ja lento- rahtipalveluja Suomessa ja Baltian alueella sekä reitti- ja kausilentoja Eurooppaan, Pohjois-Amerikkaan ja Aasiaan.

Staffpoint on suomalainen osakeyhtiö, jonka toimialana ovat henkilöstöpalvelut, valmennus ja HR-tietojärjestelmät.

GWS on suomalainen perheyhtiö, joka harjoittaa sijoitustoimintaa alansa johtaviin yrityksiin.

Flybe Nordic on Pohjoismaiden ja Baltian alueella toimiva alueellinen lentoyhtiö, jonka Finnair ja Flybe Group Plc perustivat vuonna 2011. Operatiivinen yhtiö on Flybe Finland.

Yrityskaupan ilmoittajien käsityksen mukaan yrityskaupalla ei ole olennaisia kilpailuvaikutuksia millään markkinoilla Suomessa. Ne ovat kuitenkin toimitaneet tietoja niistä markkinoista, joita on käsitelty Flybe Nordicin perustamista koskevassa yrityskauppapäätöksessä.¹

i. Matkustajareittilennot

Matkustajareittilentojen markkinoilla Flybe Finlandin liiketoiminta jakautuu kahteen pääasialliseen osaan. Yhtäältä Flybe Finland myy Finnairille ostoliikennepalveluja, joiden osalta Finnair kantaa kokonaan taloudellisen riskin. Toisaalta Flybe Finland operoi itsenäisesti ja omalla liiketoimintariskillään yhdeksää alueellista reittiä, joista kuusi on Suomen sisäisiä ja kolme naapurimaihin suuntautuvia. Itsenäisesti lennettyjen reittien tarkoituksena on ollut syöttöliikenteen tarjoaminen Finnairin kansainvälisille lennoille ja niiden liikevaihto viimeksi päättyneellä tilikaudella oli yrityskaupan ilmoittajien mukaan n. [5–15]² % Flybe Nordicin kokonaisliikevaihdosta. Loput liikevaihdosta kertyy Finnairin ostoliikenteestä. Finnair ei operoi (omalla kalus-

¹ Kilpailuviraston päätös 1.8.2011, dnro 323/14.00.10/2011.

² Hakasulkeisiin merkityissä kohdissa tarkka tieto on poistettu liikesalaisuutena.

tollaan tai ostoliikenteenä) millään Flybe Finlandin omalla riskillään lentämällä reitillä.

Vuonna 2013 kotimaan lentoliikenteen kokonaismarkkinan volyymi oli ilmoittajien käsityksen mukaan n. 2,4 miljoonaa matkustajaa. Ilmoittajien mukaan Finnairin osuus tästä oli [65–75] % ja Flybe Finlandin omalla liiketoimintariskillä operoimien reittien osuus [10–15] %.

ii. Rahtikuljetukset

Sekä Finnair että Flybe Finland kuljettavat matkustajareittilennoilla kotimaan lentorahtia koneen lastiruumassa. Ilmoittajien mukaan tämä on kuitenkin kummallakin vain vähäistä toimintaa ja ne kilpailevat suoraan muilla liikennevälineillä, erityisesti junalla, linja-autolla ja kuorma-autolla kuljetettavan rahdin kanssa.

iii. Tilauslennot

Finnair ja Flybe tarjoavat kumpikin matkustajille yksityisiä tilauslentoja. Finnairin tilauslennot käsittävät (matkatoimistoille tarkoitetut) sarjatilauslennot ja yksittäiset tilauslennot. Flybe Finlandin tilauslennot koostuvat yksittäisistä tilauslennoista, eikä se tarjoa sarjatilauslentoja. Ilmoittajien mukaan Finnairin ja Flybe Finlandin lentokalustojen erilaisen luonteen vuoksi yhtiöt eivät tavallisesti kilpaile samoista yksittäisten tilauslentojen asiakkaista. Markkinoilla on myös ilmoittajien käsityksen mukaan useita kilpailijoita, joille tilauslennot ovat selkeä painopiste.

iv. Lentokoneiden leasing

Flybe Finlandin laivasto koostuu 12 ATR-koneesta ja 14 Embraer E170-/E190-koneesta, jotka se vuokraa Finnairin kokonaan omistamilta lentokoneyhtiöiltä. Ilmoittajien käsityksen mukaan lentokoneleasing on kansainvälistä liiketoimintaa, ja alalla on useita niin eurooppalaisia kuin kansainvälisiäkin toimijoita. Flybe Finland ei tarjoa lentokoneleasingia.

v. Tukipalvelut

Finnair tarjoaa Flybe Finlandille tukipalveluja esimerkiksi IT:n, catering-palveluiden ja jätehuollon muodossa. Finnair tarjoaa nämä palvelut toissijaisena palveluntarjoajana tai erottamattomana osana omaa liiketoimintaansa. Finnair ei ilmoittajan mukaan ole näiden palveluiden osalta aito markkinatoimija.

Edellä mainittujen lisäksi Flybe Finland toimii myös lentoyhtiöiden henkilöstön koulutuksen markkinoilla ja lentokoneiden huollon markkinoilla, mutta ilmoittajan mukaan näillä markkinoilla sen toiminta on ainoastaan sisäistä, eikä se myy palvelua ulkopuolisille.

Yrityskaupan ilmoittajien näkemyksen mukaan yrityskaupalla ei ole olennaisia kilpailuvaikutuksia millään markkinoilla Suomessa. Staffpoint tai GWS eivät ilmoittajien mukaan harjoita mitään sellaista liiketoimintaa, joka olisi vertikaalisesti tai horisontaalisesti päällekkäistä Flybe Nordicin tai Finnairin liiketoimintojen kanssa. Yrityskaupalla ei ilmoittajien käsityksen mukaan myöskään ole olennaista vaikutusta Finnairin ja Flybe Nordicin/Flybe Finlandin keskinäiseen suhteeseen.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston arvion mukaan yrityskauppa ei kilpailulain 25 §:ssä tarkoitetulla tavalla olennaisesti estä kilpailua Suomen markkinoilla tai niiden oleellisella osalla. Kilpailu- ja kuluttajaviraston markkinaselvityksessä ei myöskään ilmennyt, että yrityskaupalla olisi haitallisia vaikutuksia.

Ratkaisu

Kilpailu- ja kuluttajavirasto hyväksyy yrityskaupan, jossa Staffpoint Holding Oy hankkii 45 % ja Oy G.W. Sohlberg Ab 15 % Flybe Nordic AB:n osakekannasta saaden järjestelyn myötä yhdessä Finnair Oyj:n kanssa yhteisen määräysvallan Flybe Nordic AB:ssä.

Sovelletut säännökset

Kilpailulaki (948/2011) 21, 22, 24, 25 ja 26 §.

Muutoksenhaku

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tässä asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta markkinaoikeudelta kilpailulain 44 §:n mukaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Lisätietoja päätöksestä antaa tutkija Sofia Ylieskola, puhelin 029 505 3328, sähköposti etunimi.sukunimi@kkv.fi.

Ylijohtaja

Timo Mattila

Tutkija

Sofia Ylieskola